

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/32/2024
Identifikačné číslo spisu: 2323010841
Dátum vydania rozhodnutia: 04.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:2323010841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného J. F., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 4. júna 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného J. F. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Galanta z 23. júla 2023, sp. zn. 0T/161/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. F. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) trestným rozkazom z 23. júla 2023, sp. zn. 0T/161/2023, uznal obvineného J. F. za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 20. júla 2023 v čase o 13.40 hod. v predajni W. na S. X v Š. vzal z predajnej plochy fľašu Becherovky v hodnote 9,40 Eur, ktorú si schoval za pás nohavíc a s takto ukrytým tovarom vyšiel z predajne bez zaplatenia, čím spôsobil spoločnosti W. Y. Y., a.s., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 9,40 Eur, pričom bol rozhodnutím Okresného úradu Šaľa č. spisu OU-SA-OVVS-2022/002227 zo dňa 27. júna 2022, právoplatným dňa 25. júla 2022, postihnutý pokutou za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a trestným rozkazom Okresného súdu Galanta z 3. februára 2023 sp. zn. 0T/31/2023, právoplatným toho dňa, bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona.

Za tento trestný čin mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere jeden rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 27. júla 2023.

Proti citovanému právoplatnému trestnému rozkazu podal obvinený J. F. dovolanie prostredníctvom obhajcu písomným podaním z 1. marca 2024, s uvedením dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený poukázal na to, že 23. júla 2023 bol vzatý do väzby, pričom hoci sa po vyhlásení uznesenia o vzatí do väzby vyjadril, že súhlasí s tým, aby mu súd ustanovil obhajcu, ten mu bol ustanovený po štyroch dňoch, až 27. júla 2023. Týmto konaním bolo jeho právo na obhajobu porušené zásadným spôsobom, keďže išlo o povinnú obhajobu. Obvinený ďalej namietal porušenie § 34 ods. 1 Trestného poriadku, § 2 ods. 9 Trestného poriadku a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky tým, že nemal možnosť sa od momentu vzatia do väzby radiť s obhajcom, s ktorým by prekonzultoval svoju trestnú vec.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že z ustanovenia § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona vyplýva, že „kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.“ Skutok (trestný čin krádeže), pre ktorý bol obvinenému trestným rozkazom uložený trest odňatia slobody vo výmere jeden rok sa stal 20. júla 2023. Tomuto skutku predchádzalo vydanie rozhodnutia Okresného úradu Šaľa z 27. júna 2022, doručené obvinenému dňa 1. júla 2022, právoplatné 25. júla 2022, ktorým bol obvinený postihnutý za obdobný trestný čin. Podľa obvineného súd nemohol aplikovať ustanovenie § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, nakoľko lehota vyplývajúca z tohto ustanovenia bola dlhšia ako dvanásť mesiacov. Je potrebné prihliadať na deň uloženia sankcie, resp. doručenia rozhodnutia, a nie na právoplatnosť rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené dôvody skutok vo výroku trestného rozkazu podľa obvineného nie je trestným činom podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona v spojení s § 128 ods. 4 Trestného zákona, keďže obvinený nebol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý za obdobný trestný čin.

S poukazom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 9 Trestného poriadku, § 34 ods. 1 Trestného poriadku, § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona a § 128 ods. 4 Trestného zákona v jeho neprospech, zrušil v celom rozsahu trestný rozkaz Okresného súdu Galanta z 23. júla 2023, sp. zn. 0T/161/2023 a prikázal prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej aj „prokurátorka“) písomným podaním z 19. marca 2024, v ktorom uviedla, že nie sú splnené podmienky na podanie dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, keďže neuplatnením práva na podanie riadneho opravného prostriedku sa obvinený diskvalifikuje z možnosti podať dovolanie. Ide o nesplnenie podmienky uvedenej v § 372 ods. 1 prvej vete Trestného poriadku, s dôsledkom odmietnutia dovolania dovolacím súdom podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku. Po citácii § 372 ods. 1 Trestného poriadku prokurátorka uviedla, že možnosť podania dovolania je podmienená využitím riadneho opravného prostriedku. Základným cieľom tejto podmienky je dosiahnuť, aby oprávnené osoby podaním mimoriadneho opravného prostriedku nenahrádzali prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a dovolací súd tým nestavali do pozície druhoінстанčného súdu. Je natoľko podstatná, že zákonodarca jej nesplnenie sankcionoval nemožnosťou meritórneho preskúmania napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom a odmietnutím dovolania. Je potrebné uviesť, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť „len“ využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu. Odpor podaný obvineným nie je možné stotožňovať s pojmom riadneho opravného prostriedku. Pod podaním riadneho opravného prostriedku treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu a prednesení obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátorka navrhla, aby najvyšší súd na neverejnom

zasadnutí dovolanie obvineného v zmysle § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol, keďže nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby môžu podať dovolanie len vtedy, pokiaľ využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového súdu a bolo o ňom rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku je potrebné považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Trestného poriadku, podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Trestného poriadku s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Trestného poriadku. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 48/2014-I).

V súvislosti s trestným rozkazom je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že ani podanie odporu obvineným proti trestnému rozkazu nemožno považovať za riadny opravný prostriedok, ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku o podmienkach dovolania. Odpor proti trestnému rozkazu nevyvoláva prieskumné konanie odvolacím súdom ohľadom rozhodnutia, proti ktorému smeruje, ale je len procesným úkonom, ktorým strana v súdnom konaní odmieta skrátenú formu tohto konania (trestný rozkaz vydaný súdom), a ktorý v nadväznosti na to zakladá povinnosť súdu prerokovať vec na hlavnom pojednávaní tak, ako je to ustanovené v § 355 ods. 3 Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 8/2011).

Vychádzajúc z uvedeného vo vzťahu k predmetnej veci možno konštatovať, že nakoľko obvinený J. F. v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 0T/161/2023 nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nespĺnil tak podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Ide pritom o vadu neodstrániteľnú, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, a ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného J. F. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.